

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tilastokeskus

Lausunto

21.06.2022

TK_1389_00.07_2022-1

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Tilastokeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista (lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/34059/2021).

Lausunnon keskeinen sisältö

Tilastokeskuksen huomiot liittyen toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeen lausuntoversioon

Tilastokeskuksen muutosehdotukset ja kommentit ovat seuraavat:

Sivu 5: 2.1.1 Väestökehitys ja sivu 51: 4.2.3.4 Aluekehitysvaikutukset

Tilastokeskus ehdottaa, että maininnat väestöennusteeseen liittyen muotoiltaisiin tekstiin ehdollisempana, esimerkiksi käyttäen konditionaalia, sillä ei ole varmuutta, että ennuste toteutuu. Tarkasteluissa olisi hyvä muistaa, että väestöennusteen tehtävä on vain osoittaa, mitä seuraisi väestökehityksessä, jos se jatkuisi havaitulla tavalla muuttumattomana tulevaisuudessa. Ennusteeseen liittyy aina epävarmuutta. Koronapandemia on aiheuttanut muutoksia esimerkiksi muuttoliikkeeseen Suomessa. Ovatko muutokset pysyviä tai kuinka kauan ne kestävät ja millaisia vaikutuksia niillä on tulevaan väestökehitykseen, ja nuorten määrän kehitykseen eri alueilla jää nähtäväksi. Väestömuutoksella tarkoitetaan syntymiä, kuolemia, muuttoja jne. Luonnostekstissä väestömuutoksella tarkoitettaneen muutoksia ikärakenteessa.

Sivu 5: 2.1.1 Väestökehitys

”Kaikki väestökehityksen osatekijät selittävät eriytymiskehitystä: maan sisäinen muuttoliike kohdistuu kaupunkeihin, maahanmuutto kohdistuu enemmän suuriin kaupunkeihin ja suurissa kaupungeissa sekä kaupunkiseuduilla nuorten suurempi osuus näkyy vahvempana luonnollisena väestönlisäyksenä.”

Yllä oleva kappale on ongelmallinen. Vuonna 2021 Helsinki oli muuttotappiollisin kunta Suomessa. Uusimaa kärsi muuttotappiota muualle Suomeen ensimmäistä kertaa ainakin 70 vuoteen. Eniten muuttovoittoa ovat saaneet ns. kehyskunnat, eivät keskuskunnat. Maassamuutossa muuttovoittoa saaneiden kuntien määrä kasvoi 54:stä (2019) 127:än (2021).

Teksti ja taulukko eivät täsmää:

”Vuonna 2040 viidessä maakunnassa nuorisoikäluokan koko on alle 75 prosenttia nykytasosta.”
Kuuluisiko olla ”kuudessa”?

Sivu 8: 2.1.3.1 Kahden toisen asteen tutkinnon suorittaminen

Teksti ja taulukko eivät täsmää:

”20—24-vuotiaista ammatillisen perustutkintokoulutuksen aloittajista noin 34 prosentilla on taustallaan aiempi ammatillinen perustutkinto ja noin 22 prosentilla ylioppilastutkinto.” Kuuluisiko olla 19 prosentilla?

Sivu 41: 4.2.2.1 Vaikutukset koulutuksen järjestäjiin

Tekstissä mainitaan ”Tilastokeskuksen koulutusala 2”. Tarkoitetaanko tässä kansallista koulutusluokitusta 2016?

Sivu 44: 4.2.2.3 Vaikutukset muihin viranomaisiin

”Yhdistelmäopintojen aineopiskelijan –opiskeluoikeuskategorian käyttöönotto ja kaksoistutkinnon suorittamistavoitteen kirjaaminen opiskelijan HOKS:iin parantaisivat viranomaisten seurantamahdollisuuksia. Jatkossa tiedot yhdistelmäopintojen aineopintojen ja kaksoistutkinnon suorittamisesta saataisiin Koski-tietovarannosta. Lisäksi pystyttäisiin yksiselitteisesti luokittelemaan ne opiskelijat, jotka suorittavat kaksoistutkintoa tai lukio-opintoja järjestäjien välisen yhteistyön perusteella. Tällä hetkellä näitä tietoja ei ole suoraan saatavilla, vaan tiedot joudutaan päättämään opiskeluoikeuksien ja suoritusajankohtien perusteella.”

Tilastokeskus pitää hyvänä asiana, että otetaan käyttöön uudet määritelmät, joiden avulla opintojen tavoite tunnistetaan sen sijaan, että sitä tarvitsisi päätellä useamman tiedon avulla. Tämä helpottaa myös ilmiön tilastointia. Olisiko uusi määritelmä tarpeen myös kolmoistutkinnolle?

Orjala Hannele
Tilastokeskus

Loukkola Anna
Tilastokeskus - Tieto- ja tilastopalvelut/Yhteiskuntatilastot